

Anonimizált változat

Fordítás

C-526/23 – 1

C-526/23. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. augusztus 17.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Oberster Gerichtshof (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. július 13.

Felperes:

VariusSystems digital solutions GmbH

Alperes:

GR InhaberIn B & G

[omissis]

Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) [omissis] a VariusSystems digital Solutions GmbH, Wien 22, [omissis] felperesnek a GR InhaberIn B & G, Németország, [omissis] alperes ellen 101 587,68 euró [omissis] iránt indított perében a felperesnek az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) mint fellebbviteli bíróság 2023. március 27-i, 11 R 58/23i-16. ügyszámú – a Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (polgári jogi ügyekben eljáró bécsi regionális bíróság, Ausztria) 2023. február 13-i, 16 Cg 131/22k-11. ügyszámú határozatával helybenhagyott – határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán az alábbi

v é g z é s t

hozta:

I. A bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

Úgy kell-e értelmezni a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU rendelet (a továbbiakban: Brüsszel Ia. rendelet) 7. cikke 1. pontjának b) alpontját, hogy szerződésen alapuló kereset esetén az A tagállamban (a jelen ügyben: Németország) letelepedett megrendelő egyedi igényeinek kielégítésére tervezett szoftver kifejlesztése és folyamatos üzemeltetése esetén a teljesítés helye az a hely,

a) ahol a szoftver mögött álló szellemi alkotást („programozás”) a B tagállamban (a jelen ügyben: Ausztria) letelepedett vállalkozás hozza létre, vagy

b) ahol a megrendelő a szoftverhez hozzájut, azaz azt letölti és használatba veszi?

II. [omissis] [Az eljárás felfüggesztése]

I n d o k o l á s:

Az I. pontról:

A. Tényállás

- 1 A bécsi székhelyű felperes társaság az IT-szolgáltatások üzletágban működik. Az alperes Németországban letelepedett. A felperes az alperes számára a koronavírus tesztek értékelését a német jogalkotó követelményeinek megfelelően lehetővé tevő szoftvert fejlesztett ki német vizsgálati központokban történő használatra. A szerződés tárgya a szoftver előállítás és folyamatos fejlesztése, továbbá folyamatos németországi üzemeltetése volt. A felek nem kötöttek írásbeli szerződést, és nem állapodtak meg sem a joghatóságban, sem a teljesítés helyében.

B. A felek perbeli álláspontja és az eddigi eljárás:

- 2 A **felperes** a 2022. január 1. és 2022. június 3. közötti teljesítési időszakra vonatkozóan 101 587,68 euró összegű rendezetlen megbízási díj és kamatai megfizetését kéri az alperestől. A felperes az eljáró bíróság joghatóságát a Brüsszel Ia. rendelet 7. cikke 1. pontja b) alpontjának második franciabekezdésére alapozta, mivel a szerződés értelmében vett szolgáltatásokat Bécsben nyújtották és azokat ott is kellett nyújtani. A szoftvert kifejezetten az alperes egyéni igényeihez igazították és fejlesztették tovább. Elvégzett tesztenkénti elszámolásban állapodtak meg, így kötelezettség tárgya konkrét eredmény volt. A szoftvert ugyan folyamatosan a németországi használatra igazították, de minden munkát Bécsben végeztek.

2

- 3 A **alperes** az eljáró bíróság joghatóságának hiányára alapított kifogást terjesztett elő. Mivel az ügyviteli szoftver alkalmazásának jellemző teljesítési helye a német jogalkotó követelményeinek megfelelően német vizsgálati alanyok számára Németország volt, a szerződésből eredő valamennyi kereset tekintetében az alperes székhelye a teljesítés helye.
- 4 Az **elsőfokú bíróság** joghatóság hiányában elutasította a keresetet. A felek által kötött szerződést adásvételi szerződésnek minősítette, amelynek teljesítési helye az alperes németországi székhelye.
- 5 A **fellebbviteli bíróság** helybenhagyta ezt a határozatot, de más okokból.
- 6 A jelen esetben nem ingó dolog értékesítésére vonatkozó adásvételi szerződéséről (a Brüsszel Ia. rendelet 7. cikke 1. pontja b) alpontjának első franciabekezdése), hanem a Brüsszel Ia. rendelet 7. cikke 1. pontja b) alpontjának második franciabekezdése értelmében vett „szolgáltatás nyújtás[ából]” kell kiindulni, különösen mivel a szoftvert kifejezetten az alperes egyedi igényeihez kellett igazítani és továbbfejleszteni, és annak meg kellett felelnie a német jogalkotó követelményeinek. Szolgáltatás nyújtása esetén a Brüsszel Ia. rendelet 7. cikke 1. pontjának b) alpontja második franciabekezdése szerint a teljesítés helye az a hely, ahol a szerződés szerint a szolgáltatást nyújtották, vagy kellett volna nyújtani. Ezzel szemben a joghatóság szempontjából irreleváns az a hely, ahol a szolgáltatás eredményének jelentkeznie kellene. A szinallagmatikus szerződések esetében a nem pénzbeli szolgáltatás az adott szerződést jellemző szolgáltatás. Amennyiben a szolgáltatás egy meghatározott helyre vonatkozik, például egy meghatározott építményre irányuló valamennyi szolgáltatás, akkor a teljesítés helye az a hely, amelyre a szolgáltatás vonatkozik, még akkor is, ha a szolgáltatást más helyen nyújtották. A helyhez nem kapcsolódó szolgáltatásokat ott nyújtják, ahol azok elérik a szolgáltatás megrendelőjét [omissis]. Az egyedileg a német viszonyokhoz igazítandó szoftvert mint jellemző szolgáltatást Németországban lehetett letölteni.
- 7 E határozat ellen irányul a **felperes rendkívüli felülvizsgálati kérelme**, amely az alsóbb fokú bíróságok határozatainak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak az eljárás megindítására való kötelezését célozza azzal, hogy az alkalmazott elutasítási okot figyelmen kívül kell hagyni.
- 8 Az **alperes** az [omissis] **ellenkérelmében** az ellenérdekű fél felülvizsgálati kérelmének az elutasítását kéri, másodlagosan pedig azt, hogy annak a bíróság ne adjon helyt.

C. A vonatkozó jogszabályi rendelkezés

- 9 A Brüsszel Ia. rendelet 7. cikkének 1. pontja a következőképpen szól

„Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban az alábbiak szerint perelhető:

1.

a) *ha az eljárás tárgya egy szerződés, akkor a vitatott kötelezettség teljesítésének helye szerinti bíróság előtt;*

b) *e rendelkezés értelmében, eltérő megállapodás hiányában a vitatott kötelezettség teljesítésének helye:*

– *ingó dolog értékesítése esetén a tagállam területén az a hely, ahol a szerződés alapján az adott dolgot leszállították, vagy le kellett volna szállítani,*

– *szolgáltatás nyújtása esetén a tagállam területén az a hely, ahol a szerződés szerint a szolgáltatást nyújtották, vagy kellett volna nyújtani;*

c) *amennyiben a b) pont nem alkalmazható, az a) pontot kell alkalmazni;”*

D. Az előzetes döntéshozatalra utalás indokolása

- 10 1. Mind a fellebbviteli bíróság, mind a felek a Brüsszel Ia. rendelet 7. cikke 1. pontjának b) alpontja második franciabekezdésének alkalmazhatóságából indulnak ki. Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) osztja ezt az álláspontot:
- 11 Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint a Brüsszel Ia. rendelet 7. cikke 1. pontjának b) alpontja szerinti „szolgáltatás” fogalma megköveteli, hogy a szolgáltatásnyújtó fél meghatározott tevékenységet végez díjazás ellenében (többek között: C-533/07, *Falco Privatstiftung*; C-249/16, *Kareda*; C-196/15, *Granarolo*).
- 12 Egyedi szoftver, azaz a kifejezetten a megrendelő speciális igényei, egyéni körülményei és kívánságai szerint létrehozott szoftver megalkotása és leszállítása – ellentétben az adathordozón testet öltött szabványos szoftver használatának tartós átengedésével, amely ingó dolog vásárlásának minősül (lásd: [omissis] OGH [legfelsőbb bíróság] 5 Ob 504/96; RIS-Justiz RS0108702 [mindegyik az anyagi jogi besorolásról]) – ilyen szolgáltatásnak tekintendő (OGH [legfelsőbb bíróság] 1 Ob 229/14d [az anyagi jogi besorolásról]). A szoftverfejlesztési szerződés, amelynek tartalma egyedi szoftver kifejlesztése, ezért a Brüsszel Ia. rendelet 7. cikke 1. pontja b) alpontjának második franciabekezdése szerinti szolgáltatás fogalma alá tartozik (OLG München [müncheni regionális felsőbbbíróság, Németország], 20 U 3515/09, 39. és 42. pont; [omissis]).
- 13 2. A Brüsszel Ia. rendelet 7. cikke 1. pontja b) alpontja második franciabekezdése értelmében teljesítési hely szolgáltatás nyújtása esetén az a hely, ahol a szerződés szerint a szolgáltatást nyújtották, vagy kellett volna nyújtani. Meg kell határozni, hogy a szolgáltatónak elsődlegesen hol kellett végeznie a tevékenységét (az Európai Unió Bíróságának Wood Floor Solutions Andreas Domberger ítélete, C-19/09 , 38. pont). Amennyiben – mint ebben az esetben – nem történt kifejezett

megállapodás a teljesítés helyéről, és a szerződésből nem állapítható meg a teljesítés helye, akkor azt a helyet kell figyelembe venni, ahol a fő szolgáltatást nyújtották (az Európai Unió Bíróságának Wood Floor Solutions Andreas Domberger ítélete, C-19/09, 40. pont). Ez amellezt szól, hogy a szoftverfejlesztési szerződések esetében a teljesítés helyét a szellemi teljesítmény nyújtásának helyén, és nem a szoftver letöltésének és használatának helyén kell feltételezni (így: OLG München [müncheni regionális felsőbbíróság], 20 U 3515/09, 49., 51. és 52. pont; [omissis]).

- 14 3. A szakirodalom egy része azonban azon a véleményen van, hogy ha egy szolgáltatás egy meghatározott helyre vonatkozik, mint például egy építmény tervezési szolgáltatásai, akkor a teljesítés helye az a hely, amelyre a szolgáltatás vonatkozik, még akkor is, ha azt egy másik helyen (pl. az építész irodájában) nyújtják; ez megfelelően vonatkozik minden, egy építményhez kapcsolódó felszerelési, szervizelési, értékesítést követő és karbantartási kötelezettségre [omissis]. A helyhez nem kapcsolódó szolgáltatásokat ott nyújtják, ahol azokhoz a szolgáltatás megrendelője hozzájut [omissis].
- 15 Az Európai Unió Bírósága – ahogy az első látásra tűnik – még nem foglalt állást ezekkel a nézetekkel kapcsolatban; a 4 Ob 140/18v. számú határozatában még az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) is nyitva hagyta azt a kérdést, hogy követendők-e ezek a nézetek. Ha a szoftvert egy adott helyen történő használatra fejlesztették ki, akkor e nézetek szólhatnak amellezt, hogy ezt a helyet tekintsék a teljesítés helyének.
- 16 4. A jelen eljárásban
– az Oberlandesgericht München (müncheni regionális felsőbbíróság) 20 U 3515/09. sz. határozatának alapjául szolgáló ügytől eltérően – nem születtek részletesebb megállapítások a ráfordított időre és a tevékenység egyes részeinek fontosságára vonatkozóan („hol milyen fontosságú tevékenységeket végeztek” [omissis]). A felek között azonban nem vitatott, hogy a szoftvert a felperes ausztriai székhelyén fejlesztették (tovább) és programozták, különösen tehát a szellemi teljesítményt is Ausztriában nyújtották.
- 17 Ez azt sugallja, hogy a teljesítés helyének azt a helyet kell feltételezni, ahol a felperes munkatársai a szellemi teljesítményt nyújtották, azaz létrehozták és továbbfejlesztették a szoftvert. Ez az eljáró bíróság joghatóságához vezetne. Ez ellen azonban az a kifogás hozható fel, hogy a szellemi teljesítmény kizárólag a német piacra és a németországi jogi követelményekre, valamint az ottani székhelyű alperes egyéni igényeire irányult, és hogy a szellemi teljesítménynek nincs önálló értéke annak letöltése és felhasználása nélkül, különösen mivel a felperes azt is hangsúlyozza, hogy a (Németországban) sikeresen elvégzett teszteként kellett díjazásban részesülnia.
- 18 Nem zárható ki, hogy ezen, legutóbb említett megfontolások a németországi teljesítési hely feltételezéséhez vezetnek. Emellezt szólna az az érv is, hogy a

konkrét esetben a szoftver használatának helye szerinti bíróságok a jogvita tárgyához és a bizonyítékokhoz való közelség miatt – ami a teljesítési hely joghatóságának alapjául szolgáló célkitűzés – (Saugmandsgaard Øe főtanácsnok Wikingerhof ügyre vonatkozó indítványa, C-59/19, , 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) valószínűleg alkalmasabbak lennének a szerződés teljesítésével kapcsolatos érdemi kérdések eldöntésére.

#31] 5. Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) számára ebben az összefüggésben felmerül az a kérdés, hogy távollevők között nyújtott szolgáltatások esetében a teljesítés helyének meghatározásához – mint a jelen esetben – az a hely irányadó-e, ahol a szolgáltató (ebben az esetben a felperes) tevékenységet végzett, vagy az a hely, amelyre a szolgáltatásnyújtás irányult, illetve ahol a megrendelő (ebben az esetben az alpereshez) a szolgáltatáshoz hozzájutott.

A II. pontról:

19 [omissis] [nemzeti eljárásjog]

[omissis]

Bécs, 2023. július 13.

[omissis]